

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 J

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2026

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2025

Hierbij ontvangt u het Deltaprogramma 2026 (DP2026). Dit is het jaarlijkse voorstel van de deltacommissaris voor de inzet op waterveiligheid, zoetwatervoorziening en ruimtelijke adaptatie, dat u wordt aangeboden in overeenstemming met artikel 4.10, eerste lid van de Waterwet.

Het DP2026 rapporteert over de voortgang en de wijzigingen in het Deltaprogramma en over de maatregelen voor de komende jaren. Het DP2026 is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen Rijk, gemeenten, waterschappen, provincies, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven en kan bij alle betrokkenen op brede steun rekenen. Met deze brief informeert het kabinet de Eerste en Tweede Kamer over de wijze waarop het advies van de deltacommissaris wordt meegenomen om beter voorbereid te zijn op de gevolgen van een veranderend klimaat.

De deltacommissaris biedt het DP2026 aan het kabinet aan vanuit een gevoel van urgentie en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de klimaatadaptatieve toekomst van Nederland en het behouden van goed vestigingsklimaat. Het programma bouwt voort op de lange traditie van waterbeheer en richt zich op het omgaan met de gevolgen van veranderend klimaat, zoals droogte en wateroverlast.

Nederland staat voor belangrijke keuzes in waterbeheer en daarbuiten als gevolg van de toenemende effecten van klimaatverandering, zoals droogte, hevige neerslag, verzilting, hitte, bodemdaling en zeespiegelstijging. In lijn met de eeuwenoude watertraditie wordt gewerkt aan belangrijke aanpassingen om het land veilig, leefbaar en economisch vitaal te houden. Ons waterbeheer is van cruciaal belang voor onder andere de zoetwaterbeschikbaarheid en drinkwatervoorziening, de natuur en ecologische waterkwaliteit, de bevaarbaarheid voor beroeps- en recreatievaart, economische ontwikkeling zoals landbouw, visserij,

recreatie en delfstoffenwinning, en voor de ruimtelijke kwaliteit en voedselzekerheid. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen over onder meer de verdeling van het schaarser wordende zoetwater, ruimte voor dijkversterking en waterberging, en een toekomstbestendige ruimtelijke inrichting.

Het Deltaprogramma herijkt zijn koers in aanloop naar 2027, waarbij nationale en regionale strategieën worden geëvalueerd en nieuwe maatregelen worden voorbereid. Samenwerking tussen overheden, maatschappelijke partners en sectoren is daarbij belangrijk, net als het betrekken van toekomstige generaties bij de besluitvorming. Het gezamenlijk aanstellen van een Toekomst-ambassadeur Water en Klimaatadaptatie is hierin een belangrijke stap. De deltacommissaris benadrukt dat de noodzaak tot handelen groot is, maar ook kansen biedt voor een mooier, veerkrachtiger en klimaatrobuust Nederland. Aanvullend op de voorstellen in het voorliggende Deltaprogramma 2026 adviseert de deltacommissaris een bestuurlijke verkenning te starten die ingaat op de lange termijn financiering van de opgaven, de samenwerking over bestuurlijke en sectorale grenzen heen en de mogelijke bijdrage van maatschappelijke coalities.

Het kabinet waardeert het advies van de deltacommissaris en erkent de urgentie van de langetermijn uitdagingen op het gebied van waterveiligheid, wateroverlast, zoetwatervoorziening, klimaatadaptatie en ruimtelijke inrichting en beheer.

Het is van groot belang om vooruit te denken en de opgaven samenhangend in beeld te brengen, zodat effectief kan worden ingespeeld op de complexiteit en schaal van de uitdagingen. Het kabinet deelt dan ook de constatering dat de omvang van opgaven in de toekomst zal toenemen, wat zeker ook financiële consequenties heeft. De financiële druk op het Deltafonds zal toenemen door de groeiende en steeds complexer wordende opgaven, zoals op het terrein van beheer en onderhoud en additionele opgaven.

Het kabinet zal in lijn met het advies en in samenwerking met de Stuurgroep Deltaprogramma een verkenning starten naar de ontwikkeling van de financiële opgaven voor de lange termijn en de maakbaarheid daarvan, in relatie tot de uitdagingen waar we in het watermanagement voor gesteld staan in ons land. Hiertoe wordt op korte termijn een inhoudelijk onderbouwd voorstel gedaan voor de inrichting van deze verkenning. Bij die verkenning wil het kabinet zowel de benodigde investeringen voor de vervanging en renovatie van de waterstaatswerken in beeld brengen alsook de investeringen voor de lange termijn opgaven die voortkomen uit veranderend klimaat en de uitdagingen die dat meebrengt voor het waterbeheer. Daarbij wordt de wateropgave niet alleen gezien in de context van het veranderend klimaat, maar ook in relatie tot andere opgaven in de ruimtelijke ordening zoals woningbouw, energietransitie en landbouw. Het kabinet zal daarbij verkennen of en op welke wijze de bestuurlijke en maatschappelijke samenwerking versterkt kan worden om deze opgaven met breed draagvlak te kunnen realiseren. Ter afsluiting wil ik de deltacommissaris, zijn staf en alle betrokken partners bedanken voor de totstandkoming van het DP2026.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman